

Dagboek 2 18 januari 2020

We kunnen uitslapen en dat is fijn, want de komende dagen zal daar niet veel van terecht komen. Vandaag komen er nog twee gasten uit Nederland aan: rond een uur of één landen Piet Mars en Gerrit Kasper (ZOA) met een uur vertraging op het vliegveld van Phnom Penh.

Op het programma staat een bezoek aan de provincie Mondulhiri in het oosten van Cambodja. Koy en Somona, Gerjan en Raxmey en Kia gaan met ons mee. Omdat het een uur of 6 rijden is, vertrekken we meteen van de luchthaven in twee auto's. Onderweg is er tijd genoeg om bij te praten over wat ons verbindt en ons hier samen heeft gebracht.

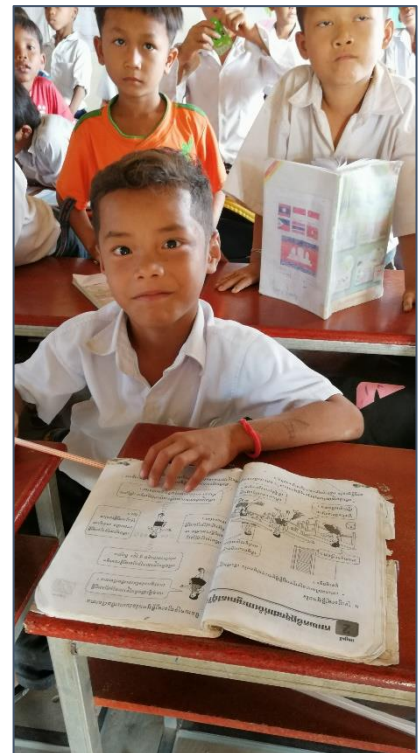
Onderweg bezoeken we nog een school die een paar jaar geleden is gebouwd met een donatie van Stichting Pharus. De school ziet er goed uit. Er wordt zes dagen per week (ook vandaag op zaterdag) les gegeven. De klassen zitten overvol, meer dan 45 leerlingen per klas. Dus de noodzaak van deze school is duidelijk.

De weg naar de hoofdstad van Mondulhiri, Sen Monorom is lang en eenzaam. Maar juist daardoor gevaarlijk. Vooral als het om zes uur donker wordt en we nog een uur of drie te gaan hebben. Nergens een lantaarnpaal of strepen op de weg. Wel soms overstekende koeien en voertuigen zonder verlichting. Onderweg zien we een ongeluk. Raxmey biedt als arts haar hulp aan. Gelukkig geen doden, maar wel een gebroken been en veel bloed.

Rond een uur of 9 komen we aan in Sen Monorom. We eten in een bekend restaurant waar we vaker zijn geweest en zoeken dan gauw onze hotelkamer op. Morgen is het vroeg dag!

Zondag 19 januari

Om kwart over zes staan we alweer klaar voor de nieuwe dag. Het is fris hier, zo 's morgens vroeg in dit bergachtig gebied. Na het ontbijt gaan we naar de kerk in Busra, een uur rijden vanaf het hotel. In dit gebied woont de Phnong stam, één van de etnische groepen die in Cambodja leven. Ze hebben een eigen taal en cultuur, maar spreken ook allemaal Khmer.

Groepsfoto op het podium van de nieuwe kerk

De kerk in Busra is de eerste christelijke gemeente in dit gebied. Dertig jaar geleden kwamen hier de eerste christenen. Inmiddels zijn er 46 kerken van de Cambodjaans Evangelische Kerk (KEC) in Mondulkiri.

Deze kerk is een snel groeiende gemeente met 740 leden. Omdat de kerk veel te klein is geworden, is men vorig jaar begonnen met de bouw van een nieuwe grotere kerk. De gemeenteleden hebben zelf veel geld bij elkaar gebracht en ook helpt iedereen één dag in de week mee met het bouwen. Maar het is lang niet genoeg en daarom heeft ook Stichting Pharus financieel meegeholpen om hier een nieuwe kerk te bouwen die groot genoeg is voor alle gemeenteleden.

De kerkdienst begint met het zingen van liederen en gebed. Daarna mogen de kinderen een lied zingen, gevolgd door de jongeren en de vrouwen.

Piet heeft een toespraak over psalm 127: Als de Here het huis niet bouwt, tevergeefs werken de bouwlieden er aan. Gerjan, die inmiddels Khmer spreekt, vertaalt voor Piet vanuit het Nederlands in het Khmer. Ook Rianne's toespraak die daarna volgt, wordt door Gerjan vertaald.

Na de dienst gaan we de nieuwe kerk bekijken. Het vloeroppervlak is inmiddels zichtbaar, en het podium is klaar. We maken een groepsfoto. En dan worden we uitgenodigd voor de lunch onder een afdakje naast de kerk.

In dit bergachtig gebied is een prachtige waterval, die in deze droge tijd niet heel groot is, maar wel bezienswaardig genoeg voor een bezoek. Het is een mooie plek voor fotoshoots en veel mensen die vandaag vrij zijn, picknicken aan de voet van de waterval.

We gaan nog een andere gemeente bezoeken in Dak Dam, waar we de gemeenteleden bemoedigen en zij op hun beurt ook ons. Ook al kunnen we elkaar niet verstaan, we delen hetzelfde geloof in Jezus, en dat verbindt over taalgrenzen heen.

Groepsfoto voor de kerk in Dak Dam

Mondulkiri is beroemd om de koffieplantages, en we gaan dan ook even kijken. Er kunnen hier zelfs aardbeien worden verbouwd vanwege de gunstige temperaturen, vandaag zo'n 23 graden! We rijden door een Phnong dorp, waar nog een paar typische traditionele Phnong huizen staan. Koy vraagt aan een familie of we even binnen mogen kijken. En dat mag!

Het is een grote ruimte met aan weerszijden verhogingen waar de mensen slapen. In de midden is een vuurplaats waar wordt gekookt en die ook dient om de koude nachten door te komen. Het is ook voor mij de eerste keer dat ik in zo'n huis, die nog wordt bewoond, binnen mag komen. Heel mooi om te zien, mede doordat er steeds meer van deze traditionele huizen plaats maken voor de gewone houten huizen.

Het was een prachtige en bijzondere zondag, die we niet gauw zullen vergeten.

Maandag 20 januari

Dit was de laatste nacht in Mondulkiri. Vandaag reizen we terug richting Kampong Cham. We vertrekken rond 7 uur. Maar wie met Koy heeft gereisd weet dat de reis nooit rechttoe rechtaan is. We bezoeken onderweg nog een paar christelijke gemeentes om elkaar over en weer te bemoedigen.

De eerste gemeente is in Oreang Village, een dorp waar de tijd stil heeft gestaan. Maar al gauw gaat het als een lopend vuurtje door het dorp dat er bezoek is. En overal komen mensen uit hun huizen en begroeten ons. We lopen met z'n allen naar het kerkgebouwtje waar we in een grote kring gaan zitten en bijpraten. De dominee vertelt over dit dorp waar iedereen christen is. Hoe bijzonder is dat! Aan het eind bidden we met en voor elkaar. En na de gebruikelijke groepsfoto nemen we al weer afscheid.

De reis gaat verder richting Snuol waar we een gemeente bezoeken van de Steang stam, een andere etnische groep, ook alweer met een eigen taal. Deze gemeente is bezig om een nieuwe kerk te bouwen. Ze zijn al een jaar of drie bezig en de fundamenten en de pijlers staan inmiddels. Telkens als er weer geld is gespaard gaat de bouw verder. De dominee vertelt dat een gebedsgroep wekelijks bij elkaar komt om te bidden voor de kerkbouw. We proberen te bedenken of en hoe we hier kunnen helpen.

Dan gaan we snel verder richting Prey Chhor, waar we het lokale ziekenhuis gaan bekijken. Het maakt veel indruk, vooral de verloskamer en de kinderafdeling. Wat een verschil met wat we gewend zijn in Nederland. Het maakt ons heel erg dankbaar dat we in een land leven met zo'n goede gezondheidszorg.

Koy heeft een nieuwe preekstoel gekregen in Mondulkiri, die we hebben meegenomen achter op de auto en nu naar zijn kerk brengen. Als ook daar de groepsfoto is gemaakt gaan we naar Koy's huis, voor een kop koffie. En dan is het tijd om ons hotel in Kampong Cham op te zoeken en bij te komen van alle emoties en belevenissen.

Wat een indrukken in deze paar dagen! We zijn God dankbaar dat we het allemaal mee mochten maken en we zoveel konden leren van eenvoudige mensen die leven in zo'n andere cultuur.

Bij het avondeten kijken we samen nog een keer terug op wat we hebben beleefd, ieder op zijn eigen manier. Emoties komen los, het is goed om dit samen te delen. En we hebben nog geen Spien project gezien!